

Матусю моя єдина, до тебе думками я лину

Все мамине життя було сповнене випробувань. Вона була для мене взірцем працелюбства, терпіння, стриманості, любові до України та віри в Бога.

1926 року в сім'ї Романа та Юхимі, де було четверо синів, народилася жадана донька, котру назвали Ганною. Її мати, а моя бабуся була дуже рада, адже в майбутньому сподівалися на допомогу.

Ще змалу Ганнуся пасла босою корови, гуси, пряла. Дитинство було нелегким, але завдяки власній землі та працелюбству мали, як мовиться, хліб і до хліба. Старші брати здобули відповідну освіту. Коли ж Ганнуся стала школяркою, батько сказав: «Я хочу, щоб моя дочка була освічена».

У класі з нею навчалися 2 українки, 3 полячки, 2 єврейки і декілька хлопців. Навчання велося на польській мові. Першим уроком було богослов'я. З українських письменників вивчали твори Івана Франка, Лесі Українки та Тараса Шевченка. За непослух били різкою або указкою по руках.

За невиконання домашнього завдання ставили коло дошки на коліна на гречку. Книжки були дуже дорогі.

До війни мама закінчила 5 класів польської школи.

Почалася війна. Німці спалили село, і сім'я змушена була переїхати на хутір і там збудувати невеличку хатинку. Із створенням УПА стала пильною, носила листівки з Гутвина до Деражного і в мороз, і в холод.

Але це тривало недовго. Брат, який служив на Далекому Сході, пішов на фронт, а менший брат захво-

Мама - найрідніша у світі людина, до серця якої можна прихилитися у тяжку хвилину. Який невимовний біль крає наші душі, коли Господь забирає маму.

Нещодавно відійшла у вічність моя мама, Ганна Шевчук, найстаріша жителька села Злазне. Вона була для мене найкращою, наймилішою за всіх на світі

рив на тиф і помер. Невдовзі не стало і батька.

Мама змушена була повернутися додому: орала, сіяла, косила, возила збіжжя, молотила ціпом, молола жорнами. Треба було годувати сім'ю.

Як могла, так допомагала фронту. Згодом вона вийшла заміж, народила первістка сина, який, на жаль, помер від запалення легень. Нова біда увірвалася в родину - чоловіка забрали на Донбас, на відбудову шахт (на фронт не взяли через невідповідний вік), але додому він так і не повернувся.

Мама залишилася самотньою, з дитиною на руках. Під час війни писала листи для фронтовиків і, звісно, читала, бо була грамотною.

Однією з перших пішла працювати в колгосп «Горинь», до якого забрали інвентар і худобу.

Радісною для сім'ї стала звістка про брата Михайла. Невдовзі він одружився і переїхав до Злазного. Згодом і мама там жила до 2019 року. Чоловіки сваталися до неї, але завадою для них була я, її дочка. Одного разу мама сказала: «Якщо моя дитина нікому не треба, то і я лишуся самотньою». Це було її остаточне рішення.

Вона працювала ланковою, черговою в сільраді, її обирали депутатом сільської ради, була членом комісії на виборах. Часто маму запрошували до школи, де розповідала дітям про навчання за часів Польщі. Там декламувала вона вірш Шевченка «Сон», незважаючи на свій поважний вік.

Її життя було дуже тяжким. В колгоспі не платили гроші. Треба було самотужки заготовляти дрова, які возила саночками з лісу через Горинь. Косила сіно, збирала ягоди, возила їх у Костопіль на базар, у кар'єрі навантажували камінь. І піклувалася про мене. Вона все робила для того, щоб моє дитинство і юність не були гіршими, ніж в інших дітей.

Моя мама була мудрою, терплячою, вольовою, любила жартувати,

ніколи не втрачала надії на краще життя. Завжди говорила: «Світ не без добрих людей».

Вона навчала мене бути справедливою, чуйною, працьовитою. А як вона хотіла, щоб я стала вчителькою! І завдяки їй я нею стала.

Коли я була ученицею, вона приходила до школи і була присутньою на уроках, регулярно відвідувала батьківські збори. Я дуже любила спорт. Одного разу поїхала на змагання в Степані і, на радість мамі, посіла I місце та отримала грамоту.

Бог дарував моїй мамі довгий вік, світлий розум і талант: вона дуже гарно співала, вміла шити, ткати, вишивати, в'язати, писати вірші. Знала багато прислів'їв, притч, колядок, пісень, які я і мої внуки і правнуки використовували на уроках. «Ой, не шуми, муже», «Усюди гора і туди гора», «Ольга», «Ой, у полі, на роздолі», «Човен хитається серед води», «Гандзя», «Така її доля» - це були її улюблені пісні. Улюбленими її письменниками були Теодор Драйзер, Ольга Кобилянська, Іван Котляревський. А як вона любила ліс, поля, луги! Вона знала багато лікарських рослин. У 90 років в'язала серветки за схемами з журналів. Ці роботи були представлені на районному фестивалі під назвою «І творчістю хата багата». Чотири роки тому до Злазного приїжджали євреї з Ізраїлю, щоб дізнатися про своїх дідів і прадідів. Єдиною, хто міг би розповісти про них, була моя мама. Вона все пам'ятала: про їхні звичаї, їжу, навчання, роботу. Зимовим сонячним днем, 7 січня, мама відійшла у вічність. Останню подяку вона звернула у молитвах до Бога, до Пресвятої Богородиці.

Вона дуже любила своїх внуків і правнуків, піклувалася про них і зігрівала своїм теплом.

Матусю моя єдина! До тебе думками я лину!

Ольга ГАНЦ,
жителька с. Злазне